

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ
IR
LAIMINGŲ 1962 METŲ



VISIEMS SAVO SKAITYTOJAMS,
BENDRADARBIAMS IR RĖMĖJAMS
LINKI "EGLUTĖ"

PETRIUKO DOVANA

Marytė Saulaitytė

Toli, toli už vandenyno yra kraštas, kur visada žaliuoja. Rudens vėjas niekada neužliuliuoja medžių ilgam žiemos miegui. Žibančios snaigės niekada nesisupa nakties tamsumoje ir nekrenta, baltais žiedais dabindamos šalčio karalystę. Tas kraštas vadinasi Afrika. Jos gyventojai yra gražūs, jų oda tamsi, saulėje nudeginta. Jie džiaugiasi vasara per ištisus metus.

Petriukas gyveno Afrikoje. Jis buvo penkerių metų našlaitėlis, kuris gyveno savo dėdės namuose prie didžiulio ežero. Namelis buvo mažas, iš šiaudų padarytas. Iš tolo jis atrodė taip, kaip lėlių namelis, bet viduje buvo šviesu, pilna saulės ir džiaugsmo. Aplinkui ežerą buvo daug panašių namų, bet nė viename iš jų nebuvo tiek giedraus juoko, nė viename neapsigyveno saulė. Tik Petriuko namuose.

Petriukas buvo vienintelis našlaitis kaime, todėl jį globojo ne vien dėdė, bet ir visi kaimynai. Vaikai su juo viskuo dalindavosi, o jų tėveliai jam dovanodavo drabužių.

— Petriuk, Petriuk! Tau dovana! — ir atbėga mergytė, nešdama knygą, kuri pilna visokių gražių paveikslų. Tokio dalyko jis nebuvo matęs! Ir jo akys nušvinta, lyg jo rankose gulėtų pati laimė.

Dienos metu, kai visi suaugusieji dirbo, Petriukas žaidavo su savo draugais. Jie maudydavosi šiltame, mėlyname ežere. Bėginėdavo per pievas, gaudydami spalvingas peteliškes. Slapstydavosi už augštųjų medžių. Linksmi, linksmi juokdavosi.

Kartais Petriukas vaikščiodavo vienas. Tyliai, lyg šėšelis, eidamas jis pamatydavo daug gyvulėlių, kurie bijo triukšmingo žmogaus.

Bet ši diena buvo jam ypatinga diena! Jis gavo knygą! Nulėkė Petriukas pas misionierių, kuris gyveno kitoje ežero pusėje. Jam norėjo parodyti savo knygą.



PIEMENĖLIAI

J. Narūnė

Nušvito akmenėliai jiems ant tako,
Nušvito jų maža širdis:
Ir piemenėliai, štai, plačiai prašneko,
Kad gimė Prakartėlėj JIS!

— Tėveli, žiūrėkit, ką aš turiu!

Kunigėlis paėmė Petriuką už rankos ir nusivedė į savo namus. Pradėjo jam aiškinti, kas toje knygoje yra.

— O kas čia?

— Sniegas, Petriuk, — atsakė kunigėlis.

— Sniegas? Sniegas... taip balta, lyg nėra spalvos... Kas jis yra? Kur?

— Kituose kraštuose, tuose, kur mažiau saulės, šiuo metu yra labai šalta, — aiškino kunigėlis. — Iš dangaus

1961, GRUODIS

5

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

krenta balti debesų gabaliukai, lyg lietus. Kol šalta, jie pasilieka balti ir jie baltai uždengia viską, ant ko jie užkrenta. Kai pradeda šilti, jie ištirpsta ir pavirsta paprastu vandeniui. Vaikai iš sniego stato namelius ir sniego senius. Jie saujoje suspaudžia daug sniego ir tada mėto, lyg sviedinius. Kai užkloja žemę, sniegas yra slidus. Todėl, vaikai tada gali rogutėmis — tokiais vežimukais — slidinėti nuo kalnų.

— O čia jo niekad nebus?

— Ne, Petriuk, nebus sniego, nes čia peršilta.

Petriukas ilgai žiūrėjo į žavintį paveikslą. Visą kelią namo svajojo apie sniegą, bandė įsivaizduoti, kaip jis turėtų atrodyti. Kaip jis norėtų juo pasidžiaugti!

Artėjo Kalėdos. Misionierius aplankė kaimo gyventojus. Užėjo ir pas dėdę į namus. Petriukas klausėsi jų kalbos. Kalbėjosi jie apie darbus, apie sergantį kaimyną, apie Kalėdas...

— O tu, Petriuk, jei galėtum paprašyti bet kokios dovanos Kūdikelio gimimo dieną, ko prašytum?

— Aš prašyčiau, kad snigtų ir būtų balta, balta, taip, kaip paveiksle!

Dėdė nusijuokė, atsimindamas, kad prieš daugelį metų ir jis to norėjo. Bet jo noras neišsipildė.

Teliko tik dvi dienos iki Kalėdų. Petriukui buvo sunku įsivaizduoti, kad kitur gali būti šalta. Čia taip šilta! Ežero vanduo buvo toks pat šiltas, kaip paprastai. Viskas atrodė kaip paprastai. Tiktai žmonės pasikeitė, nes laukė Kalėdų, laukė Kūdikelio.

Petriukas bėgino nuo namų į namus, padėdamas ruošti Šventei. Tik jis neragavo skanumynų, nes norėjo bent tą auką paaukoti Kūdikiui: kitos dovanos Jam neturėjo.

Kūčių vakarą dėdės namuose visi buvo taip užsiėmę, kad nepastebėjo, jog Petriuko nėra. O jis vaikščiojo aplink ežerą, galvodamas apie Kūdikelį. Koks Jis gražus turi būti! Ir koks geras!

— Kad galėčiau Jam padovanoti ką nors nepaprasto!
— galvojo Petriukas. — Kitiems vaikams tėveliai duoda dovanas, kad galėtų Jam padovanoti, o aš neturiu...

Ežeras tamsėjo raudonoj saulėlydžio šviesoje. Petriukas buvo toks pavargęs. — Dar reikia grįžti į kitą pusę ežero — namo... Greitai Kūdikelis gims... O aš toks pavargęs.

Petriukas paėjo truputį ir atsisėdo. Atsirėmė į medį ir greit užmigo. Jo ramiame veidelyje spindėjo džiaugsmas: jis sapnavo, kad sninga. Jis žaidžia, mėto, slidinėja. Kaip smagu!

Švelnus vėjelis giedoja giesmę medžiuose, laukė Kūdikelio. Vėjelis kvietė visus laukti. Palietė medelį, po kuriuo Petriukas miegojo, ir pradėjo kristi iš dangaus balti žiedai.

Prabėgo stirna. Petriukas išgirdo šlamesį ir atsibudo.

— Ar aš dar sapnuoju? — sušuko jis. Aplink jį buvo balta, balta. Žiedai dengė žolę ir medžius. Jis stovėjo, lyg užburtas.

— Sniegas! Sniegas, Kūdikeli!

Nusiėmė marškinėlius ir pripildė juos sniego žiedais. Tada greitai bėgo namo.



— Tau turiu dovaną, Kūdikeli! Turiu Tau nepaprastą dovaną!

Nurimo vėjelis. Kūdikelis jau atėjęs į žemę. O tą šventą naktį Petriukas buvo laimingiausias vaikas pasaulyje.

PAUKŠTYTIS ŠIURPŪNĖLIS

El. Buračaitė



*Tą dieną vėjai buvo tokie žvarbūs,
O sniegas visa taip palaidojo ir uždengė baltai.
Todėl ir mažas Šiurpūnėlis taręs, — Jau ir aš pavargęs,
— Užmerkė alkanas bruzgyne akeles liūdnei...*

*Bet čia, paukštytis lyg nugirdo — vaikučiai juokės, lyg kalbėjo.
Tikrai. Knygelėm iš mokyklos nešini,
Lyg tyčia, čia jie brido,ėjo —
Nebodami, kad buvo baisiai šalta ir pusnis gili.*

Ir nutarė paukštytis sekt ik jų kiemo.

Nors baurūs vėjai blaškė kelią,

Atkeliavo. Ir ne vienas.

— O tie geri vaikučiai negailėjo trupinėlių!..



Lyg ir saugiau čia vėjui staugiant, pučiant,

Sapnuoja Šiurpūnėlis, tas paukštytis mažas, šiltą vasarėlę

Ir kaip atlygins jis vaikučiams:

Dažnai jis čia atskris, čiulbės ir saugos jų kiemelio gėles...

KALĖDŲ DŽIAUGSMAS

Stasys Jakštas

*Anksti rytą atsikėlęs
Žinią išgirdau,
Kad atėjo Kūdikėlis
Dievulio vardu.*

*Palydėjo Jį žvaigždėlė
Iš dangaus šviesi,
Tai juk matė piemenėliai
Ir žmonės visi.*

*Sako, gimė Jis tvartely
Šieno prakartėj,
Jo pasveikinti karaliai
Atjojo raiti.*

*Jis su meile atkeliavo
Dangiškos širdies:
Tiems, kur klystkeliuos dejavo,
Džiaugsmą rast padės.*

*Jis tiesos, vilties žodelį
Atnešė visiems,
Bet dangun parodys kelią
Tiktai išrinktiems,*

*Kurie Dievo meilės žodį
Priims ir tikės,
Aukos pavyzdį parodys,
Kur tik jos reikės.*

*Jis mamytę ir tėvelį
Gelbės nuo vargų
Ir atsiųs man angelėlį
Vieną iš sargų.*

*Te žinia ta visą žemę
Aplekia ratu,
Tegul vienas kitą remia
Ir džiaugias kartu!*

*Te Kalėdų džiaugsmas švinta
Kristaus vėliavoje,
Te vergijos pančiai krinta
Mūsų Lietuvoje.*

MĮSLĖS

Prisiuntė Pr. Alšėnas

Du bėga, du veja, šeši šimtai švilpia.
Pirk, negailėk, bus linksmiau važiuoti.
Nuoga viešnaitė apšviečia svečius.
Neloja, nekanda, o į namus neleidžia.
Kieno barzda geležinė?
Nei akių, nei ausų, o akus vadžioja.
Dvi kiaulaitės, keturios uodegaitės.
Dvylika kulia, vienas varto.

(Atsakymai psl. 31)



MANO ATSIMINIMAI

pasakoja
šunelis
Apis...

El. G-ė

(Tęsinys)

Praėjo daug, daug dienų. Tapau rimtas šuo. Turiu jau šešis metus. Nutukau. Labiausiai mėgstu vasarą gulėti gonkelėse saulės atokaitoje, žiemą šildaus prisiglaudęs prie radiatoriaus. Turi būti man patiestas storas kilimėlis. Kitaip negaliu užmigti. Pakenčiu jau ir dviratininkus... Iš tolo mane suerzina mašinos birzgimas. Sukaupęs visas jėgas palydžiu kiekvieną jų per visą mūsų kvartalą ir gerai aploju. Kaimynų šunys pritaria man ir padeda vytis.

Neiškenčiu neaplojęs pienininko sunkvežimio. Su papiu pienininku esame geri draugai, bet kam jis vežinėja su savimi tokį bjaurų buldogą? Turime namie mažą mergytę — Rasytę. Ji yra mano draugė. Kai buvo visai mažytė ir miegodavo kieme savo vežimėlyje, atsigulęs šalia saugojau ją nuo svetimų šunų ir žmonių; dabar, kai paaugo ir pati viena bėgioja aplink namus, nepasitraukiu nuo jos nė per žingsnį, palydžiu ją į mokyklą, laukiu pareinant. Ji yra gera man, dalinasi pyragaičiais, duoda kauliukų. Dažnai mane vaišina, šunų saldainiais. Tad leidžiu jai išdykauti su manimi, tampyti už ausų, už uodegos, joti ant manęs, net pririštą ant virvutės vedžiotis, kur tik ji nori. Juk ją myli ir globoja mano valdovė. Bet tai dar nereiškia, kad ji galėtų sėdėti ant briaunos fotelio, kur sėdi mano ponias — tuoj pats isirioglinu į jos vietą ir nustumiu ją žemyn. Ne- užmiršk — ir aš turiu savo teises!



Mudu su Rasyte
žaidžiame sniege.

Šią vasarą visi mano namiškiai išvažiavo vasaroti. Tiktai mudu su šeimininku likome namų daboti. Tokiais atvejais žmonės rašinėja vienas kitam laiškus, siunčia atvirutes. Kodėl gi aš negalėčiau parašyti Rasytei? Pasakyta — padaryta! Šeimininkas surado mano atvaizdą. O kadangi aš

nemoku rašyti taip, kaip žmonės rašo, palikau ant kitos atvaizdo pusės savo pėdsaką: šeimininkas ištepė man dešinėsios kojos pėdą tokiu juodu tepalu ir prispaudė prie atvirutės. — Pauostęs įsitikinau, kad kartu su rašalo kvapu liko ten truputį ir mano kvapo. Paskui nuėjė iki kampos įmetėm tą laišką į pašto dėžutę.

Nors esu šuo, suprantu žmonių kalbą: Vakar, susipjovęs su tuo rudu dogu, kuris gyvena trečiame kieme, turėjau pasislėpti palindęs po automobiliu. Būtų griebęs mane už sprando. Visas išsitepiau juodu tepalu. Kai parėjęs namo norėjau pasimyluoti su mano ponija, ji atstūmė mane sakydama:

— Apis yra nešvarus, reikės jį būtinai išmaudyti.

Žinote, kaip nemėgstu to maudymosi. Visą dieną laikiaus atokiau; net pietus susikombinavau mieste, užeidamas į pažįstamas krautuves, o desertui atėmiau pyragaitį iš mažo berniuko, kuris stovėjo prie kepyklos durų ir laukė, kol jo mama sudėlios pirkinius į vaikų vežimėlį.

Kai šeimininkė sako Rasytei, "Eik, apsilvk paltuką, eisime į krautuvę", džiaugiuos, nes žinau, kad ir aš galė-

siu su jomis pasivaikščioti. Nemėgstu tačiau, kai jos sustoja ant kampo po laikrodžiu ir sako man, "Api, eik namo!" Tai reiškia, kad tuoj ateis autobusas ir jas išveš nežinia kur. Aš tuomet paeinu toliau, prisiglaudžiu prie sienos ir laukiu, kol jos įlipa į tą bjaurų riedantį namą. Paskui nuleidęs uodegą, kiutinu namo...

Būdamas gerai išauklėtas šuo, žinau, kad negalima žadinti miegančių žmonių, bet kas daryti, kai būtinai prireikia išeiti? Negaliu pasiekti mano ponios, nes ji miega ant rame augšte ir durys nuo laiptų būna uždarytos; negaliu žadinti nė jaunos šeimininkės, nes ji to nemėgsta. Einu tuomet pas patį šeimininką, kuris miega prie pravirų durų. Baksteliu jam pora kartų snukiu į ranką ar į šoną — jis paprastai greit atsibunda, pasako "Apis geras šunelis" ir tuoj mane išleidžia. Pabėgiojęs, grįžtu prie durų, tylutėliai amteliu vieną kartą ir kantriai laukiu, kol man atidaro.

Esu geras sargas, kad ir miegodamas budriai klausaus, kas darosi aplink namus. Kai pareina kur užsibuvę namiškiai, iš tolo atskiriu jų žingsnius, tyliai prieinu prie durų, laukiu, kol patys sau jas atsidaro ir kiekvieną apuostau, kad žinočiau, ar sveiki parėję. Kas kita, kai koks nepažįstamas žmogus vaikščioja palangėse ar, dar blogiau, beldžiasi naktį į duris. Tuomet loju, kol prižadinu visus namuose. Taip buvo, kai norėjo pavogti nakčia kieme paliktą dviratį, ar kai atvažiavo giminės iš Kanados. Nors kitą dieną aš susidraugavau su jais, naktį negalėjau neloiti — juk aš jų dar niekad nebuvau uostęs.

Už aprašytų faktų tikrumą atsakau šuns garbe. Štai mano parašas.



KALĖDŲ NAKTIS

muz. Dainavos Peles

žodž. St. garliausko

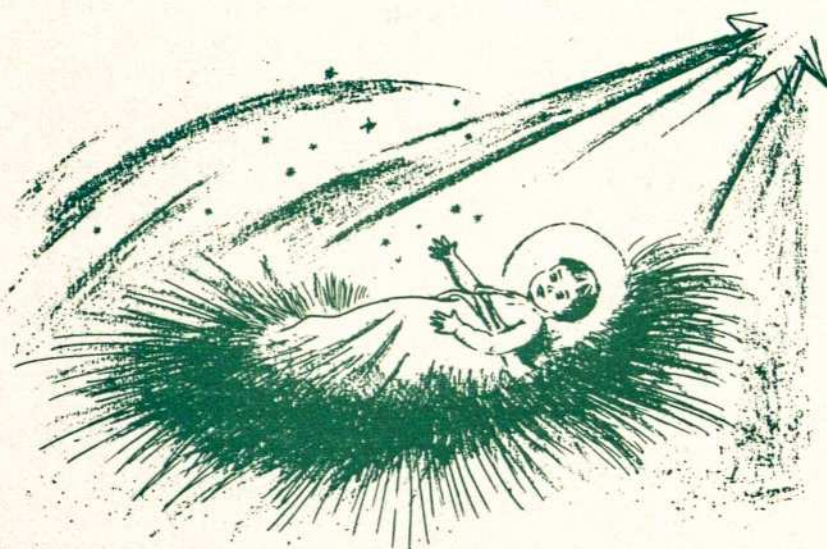
(1.3.5) 1. Ty-lia-ją nak-tu-žę žvaigž-dės su-spin-dė-jo,
kai Jė-zu-lis qi-mė ma-ža-me Bet-lie-jų. *Fine*
(2.4) 2. Bu-vo la-bai šal-ta; an-qe-lai qie-do-jo;
qy-vu-liai su-klu-po prie Vai-ke-lio ko-jų.

Piemenėliai bėgo
Garbę atiduoti.
Iš rytų atvyko
Išminčiai barzdoti.

Dovanojo aukso,
Smilkalų ir myros,
Nors Jėzulis myli
Žmogaus širdį tyrą.

Vėl ateis Kalėdos,
Suspindės žvaigždutės,
Skubės prakartėlėn
Mylinčios širdutės.





KALĖDOS

V. Šmaižienė

Šianakt gimė Kūdikelis,
Svečias iš dangaus.
Ruoški, žmogau, savo širdį
Jam šiltai priglaust.

Gimė Dievas, Kunigaikštis,
Gimė, kaip žmogus.
Jei mokėsim Jį priimti,
Jis gyvens pas mus.

Dangaus šventą Karalią
Žemėj Jis paskleis.
Bėkim sveikint Jį ir garbint
Draug su angelais.

Kūčių PASAKA



Seniai, seniai, labai tolimam krašte gyveno Katrytė pelytė su savo mamyte ir trim sesutėm. Vieną vėlų žiemos vakarą, kai visos šiltai apsiklojusios sapnavo saldžius sapnus, pasigirdo žmonių balsai kitoj pusėj tvartelio sienų. Katrytė pabudo ir klausėsi jų kalbos.

– Ar čia pasiliksime, Juozapai?

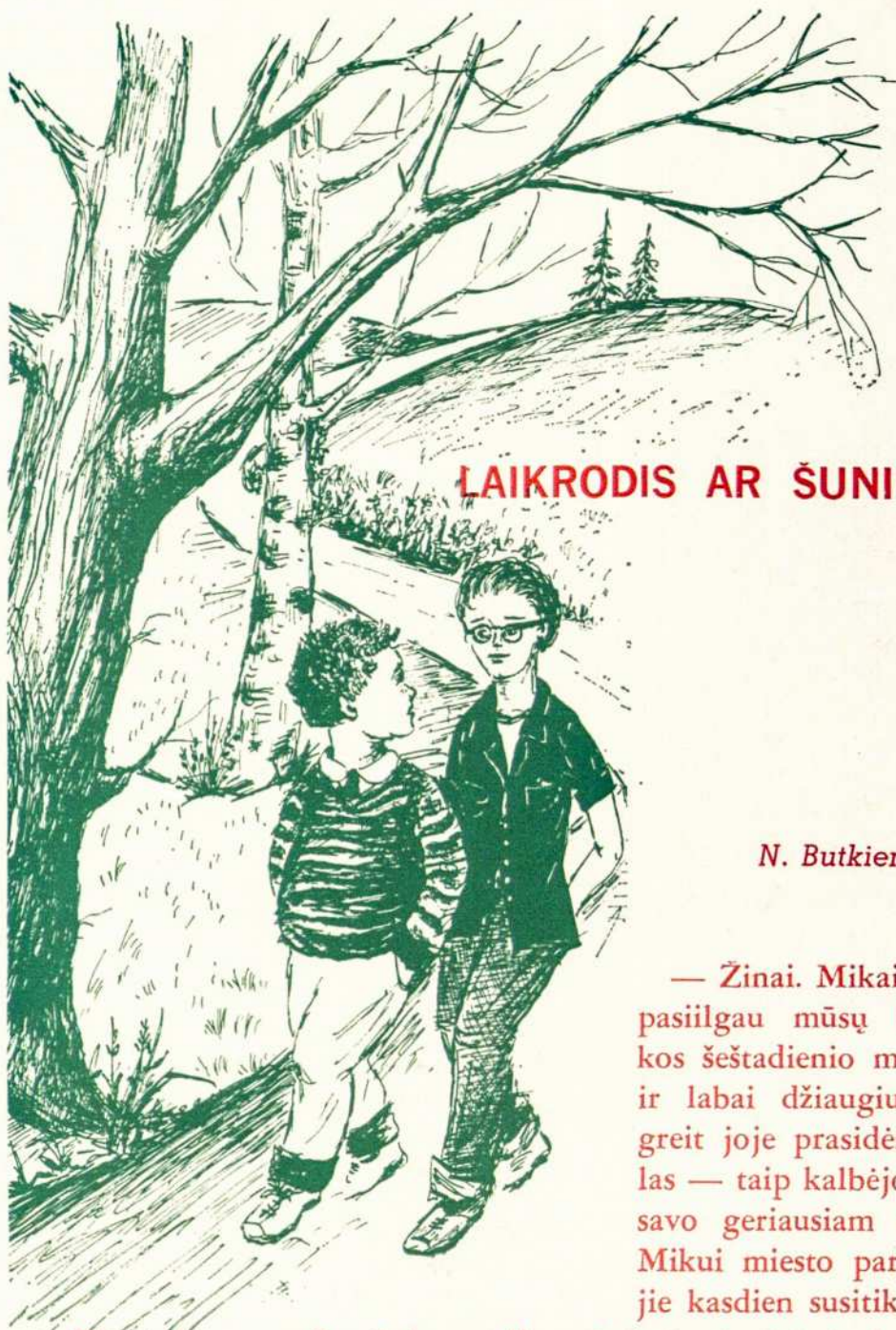
– Taip, Marija, nes nėra vietos užėigoje.

Greitai Katrytė nubėgo pas savo mamytę ir ją pažadino. Tada jai papasakojo viską, ką ji buvo girdėjusi. Neužilgo visa pelyčių šeimynėlė susirinko. Visoms pasidarė įdomu, kas apsigyveno jų namuose... Tyliai, tyliai jos nuslinko į kitą tvartelio galą. Ir ten pamatė nuostabų reginį:

Graži mergaitė rankose laikė ką tik gimusį Kūdikėlį. Visas tvartelis buvo apšviestas nuostabios žvaigždės šviesa, o danguje giedojo angelų chorai.

Nustebo Katrytė! Nustebo jos mamytė ir jos sesutės! Pastebėjusi pelytes, Marija į jas nusišypsojo. Tada jų širdelės prisipildė nuostabiu džiaugsmu. Jos buvo tokios laimingos, kad jų namuose užgimė Kūdikėlis Jėzus, dangaus ir žemės Karalius.





LAIKRODIS AR ŠUNIUKAS

N. Butkienė

— Žinai, Mikai, aš jau pasiilgau mūsų lietuviškos šeštadienio mokyklos ir labai džiaugiuos, kad greit joje prasidės mokslas — taip kalbėjo Rimas savo geriausiam draugui Mikui miesto parke, kur jie kasdien susitikdavo.

Rimas buvo augšto ūgio, su ilgomis kojomis, labai plonas. Jis nešiojo juoduose rėmuose didelius akinius, kas darydavo jo veido išraišką labai rimtą. Mikas savo išvaizda buvo tikras Rimo priešingumas. Jis buvo mažo ūgio, druckis, su apskritu, kaip obuoliukas, veidu, o jo skruostai buvo lyg raudonu dažu pagražinti. Jis visada maloniai visiems šypsodavosi. Sutikęs žmogų, jis jam užleisdavo kelią, sukdamasis ant savo trumpų kojų į šoną, ir atsiprašydavo nežinia už ką.

— Ir aš mėgstu mūsų lietuvišką mokyklą, — pritarė Rimui Mikas. Ten taip linksmai praeina laikas.

— Bet tu visados gerokai pavėluoji į pirmą pamoką, — apdejavo Rimas. — O į paskutinę pamoką visai ir neatėjai.

— Kad per paskutinę dieną vistiek tikrų pamokų nebūna.

— Už tai mokytojas Kiželis pasakojo mums apie vieną gudrų šuniuką.

— Atsisėskime ant šito suolo, — pasiūlė Mikas. Čia niekas mums netrukdytų ir tu galėsi man pasakoti tą istoriją apie šunį.

— Prieš pradėdant pasakoti šią istoriją, mokytojas įėjęs į klasę, kaip paprastai, paklausė:

— Tur būt vėl Mikučio dar nėra?

Visa klasė pradėjo kvatoti.

Šioji Miko pavėlavimo istorija kartodavosi beveik kiekvieną šeštadienį. Kai pamoka jau buvo prasidėjusi uždusęs Mikas su bura-kiniu veidu įsirisdavo į klasę. Beeidamas tarp suolų į savo vietą jis vis kartodavo:

— Atsiprašau. Pavėlavau. Vėl neišgirdau laikrodžio skambinant.

— O tu vietoje laikrodžio paimek šunį, kuris žadintų tave iš ryto, traukdamas už tavo nosies, — šnibždėjo aplink jį mokiniai.

— Na, pasakok man, apie ką pasakojo mokytojas paskutinę pamoką, — paprašė Mikas, patogiai atsisėsdamas ant suolo. — Tu sakei, kad apie šuniuką. O gal tu tik nori iš manęs pasijuokti?

— Ne, tikrai mokytojas Kiželis pasakojo apie vieną šuniuką, kuris gyvena name netoli parko, kuriame yra gana didokas ežeras. Tas šuo kiekvieną rytą anksti, kada dar visa šeima miegojo, išbėgdavo į parką, kur jis jautėsi laimingas naudodamasis pilna laisve. Ten jis susitikdavo su kitais šunimis. Atrodo, kad po viens kito uostimo, jų kalba nebuvo sudėtinga. Tur būt mažiausia jie kalbėjo apie maistą, nes kiekvienas šuo pavydi kitam gero kaulo. Kartą atbėgo į parką ligi šiol nematytas ten mažas kudlotas šuniukas. Jis jautėsi visai laisvai, lyg būtų to parko šeimininkas. Tuoju pradėjo ant visų šunų loti ir juos plusti. Mūsų šuo tik nusišypsojo ir, matomai, nutarė su juo suvaidinti pokštą. Jis nudavė lyg būtų išsigandęs, pradėjo nuo šuniuko trauktis, o paskui ir bėgti. Mažas kudliukas, patenkintas savo pergale, vijosi paskui jį. O tas didelis buvo pripratęs, prieš grįžtant namo, nusimaudyti ežere. Tai ir ši sykį jis nubėgo link ežero. Bet kudliukas, įsikarščiavęs, to nepastebėjo, ir užpakaly didelio šuns išo-

ko į vandenį. Dideliam šuniui vandens dar nebuvo ligi pilvo, bet mažas šuniukas beveik visas pasinėrė.

— Brr... br... Puf... puf... — purškino jis.



— Traukis atgal, — patarė kudliukui šuo. — Be reikalo šokinėji ant visų ir loji, kai esi toks mažas ir bailus. Geriau naudokis laisve ir kitiems netrukdyk.

Nuo išdidaus kudliuko lojimo pasiliko tik bailus cypimas. Šuo jo pagailo ir jis jam padėjo išlipti iš ežero, stumdamas savo snukiu jį pirmyn. Kada abudu šunys išlipo iš ežero, kudliukas panorėjo užmegsti draugystę, bet didelis šuo neturėjo tam laiko.

— Turiu šeimnininką kelti iš lovos. Būk sveikas, kudliuk. Jei nori, ateik rytoj. O dabar sudiev.

Ir didelis šuo pasileido skubėdamas namo.

— Ar negraži pasaka apie šunį? — užbaigė savo pasakojimą Rimas.

— Labai įdomi. Tik man neaišku, iš kur šuo supranta apie laiką, — pasakė Mikas. — Aš prisimenu, kada dėdė Ignas kartą pasakojo man taip pat apie vieną šunį, kurį jis stebėjo Lietuvoje. Tas šuo su tokiu tikslumu atspėdavo laiką, būk jis ant savo uodegos nešiodavo laikrodį. Dėdė Ignas tada gyveno Kedainiuose, o tarnavo Kaune. Tai jis turėjo rytiniu traukiniu važiuoti į Kauną, o vakariniu grįžti namo. Dėdė pastebėjo, kad į tuos du traukinius punktualiai atbėgdavo ne-

didelis baltas šuniukas su viena juoda ausyte ir juodais taškeliais ant snukučio ir kiekvieno šono. Tas šuniukas buvo labai gyvas ir visiems keleiviams labai malonus. Abu traukiniai buvo surišti su tarptautiniu susisiekimu — Ryga — Berlinas, tai turėjo vagonų restoranus. Šuniukas, matyt, tikrai žinojo, kur tas vagonas — restoranas sustodavo stotyje, ir jis toje vietoje laukdavo ateinančio traukinio. Virtuvės tarnautojai taip pat, matyt, gerai šuniuką pažinojo ir traukiniui sustojus tuoj atidarydavo jam duris, kuriose šuniukas pasislėpdavo. Ten jį gerokai pavaišindavo. O kada šuniukas išgirdavo, kad traukinys ruošiasi sustoti Kaune, jis iš traukinio iššokdavo, pamojavus keletą kartų savo uodega, būk atsisveikindamas. Tarnautojai jam pamodavo rankomis ir rėkdavo:

— Sudiev, ligi pasimatymo rytoj!

Kaune, netoli stoties šuniukas dažniausia žaizdavo su ten gyvenančiais vaikais, bet paskirtą traukiniui ateiti laiką jis palikdavo vaikų ir bėgo į stotį laukti vietoje traukinio ateinant, kad vėl įlipti į vagoną — restoraną.

— Tikrai įdomus šuniukas, — pritarė Rimas. — Bet galėjo juk pavėluoti.

— Dėdė pasakojo, kad jis matė, kaip vaikai mėgino jį užlaikyti žaidimais, bet nieko nepadėdavo. Skirtą ne tik valandą, bet ir minutę traukiniui ateiti šuniukas baigdavo žaidimą ir skubėjo į pasimatymą su traukiniu. Traukinys galėjo pavėluoti, bet ne šuniukas, kuris punktualiai kasdieną tuo pačiu laiku atsirasdavo perone ir laukdavo traukinio ateinant. Tai yra mįslė, kaip sakė ir dėdė, iš kur šuo taip tiksliai nustato laiką?

— Tur būt tai jo prigimto jausmo dalykas, — nusprendė Rimas.

Truputį pagalvojęs Mikas tarė:

— Gal ir teisingai mokiniai man pataria, laikrodžio vietoje paimti šuniuką, kuris mane ragintų paskirtą valandą ir minutę keltis iš lovos, kad nepavėluočiau į mokyklą.

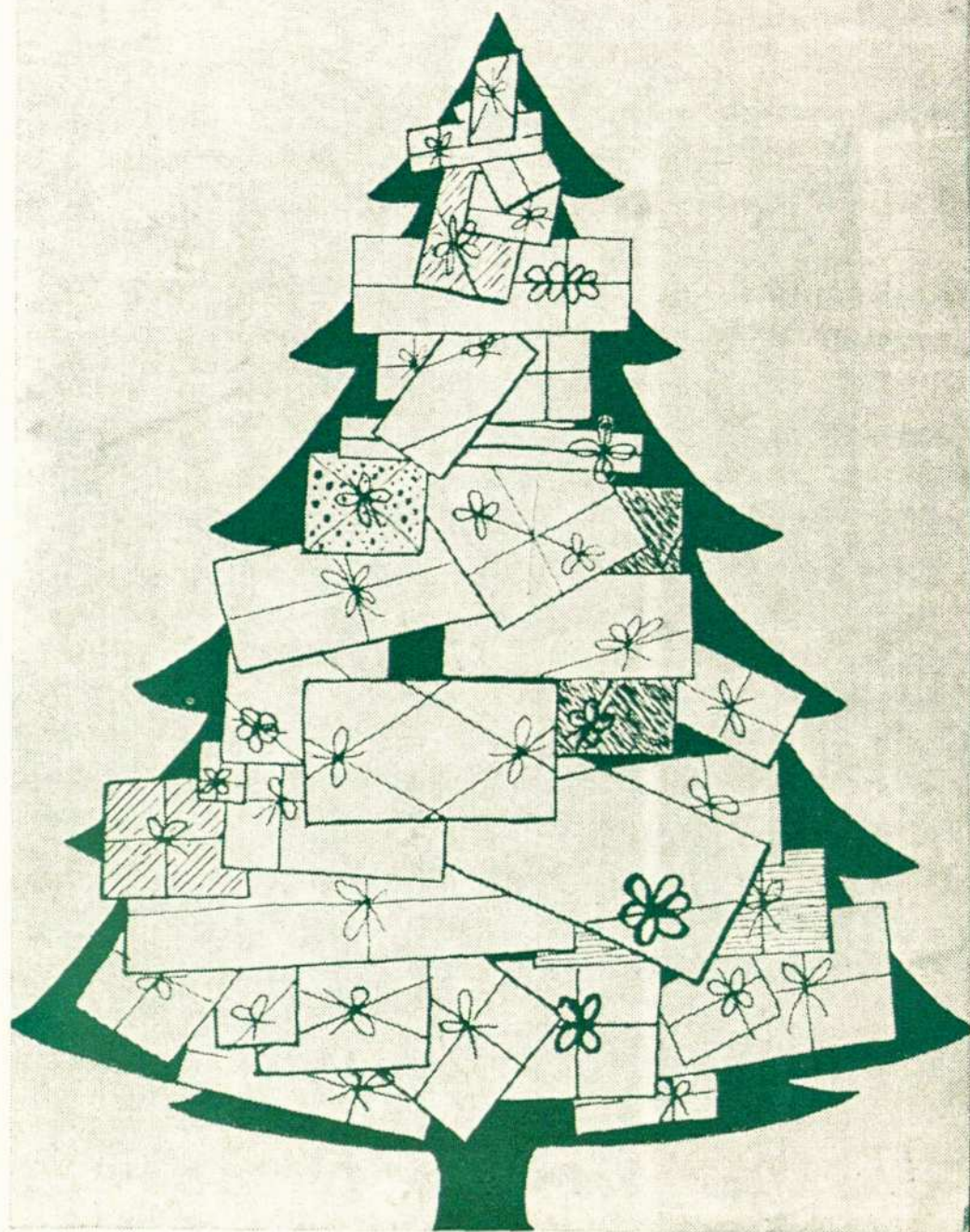
— Gal būt ir tiesa, pritarė jam Rimas. — Laikrodis paskambins ir nustos, o šuniukas neatsitrauks kol tu neišlipsi iš lovos.

IŠTARK GREITAI

Petriukas paršiukus pašėrė prieš pat pietus.



TRUPUTĮ PAGALVOK



Ar galite suskaičiuoti, kiek dovanų ant Kalėdų eglutės?

(Atsakymas psl. 31)



A. Bendorius

Deja, mūsų du keliautojai nesuskubo nė įsibėgėti, kai iš po Algiuko dviračio pasigirdo pokšt — padanga sprogo! Užkliudė gabalą stiklo, kuris lyg peiliu perpjovė padangą. Ją pataisyti nėra jokios vilties. Reikia ieškoti pagalbos. Bet iš kur ją gauti, jeigu aplinkui nematyti nei namų, nei žmonių. Nieko neliko kito daryti, kaip eiti pėsčiomis ir vestis dviračius. Paėjo jie geroką galą kelio, apšilo, pradėjo po truputį džiūti jų rūbai. Tačiau jiems pasidarė aišku, kad pėsčiomis šiandien Merkinės nepasieks. Ir iš viso varytis dviratį su kiaura padanga yra sunku. Jie neturėjo smulkaus žemėlapių ir negalėjo žinoti kaip toli yra artimiausia gyvenamoji vieta, kur galėtų pernaktuoti. Prieš jų akis tolimoje dunkso tamsus miškas. Jei jie eis pėsti, tai kaip tik pasieks mišką sutemoms. Ten bus priversti nakvoti. Bus netik naktį nepakenčiamai šalta, bet ir pavojinga, nes girdėjo anksčiau žmones kalbant, kad Dzūkijos miškuose yra vilkų. Be to, ten pasitaiško ir plėšikų. Nekartą jie yra užpuolę keleivius. Juk čia pasienis, plėšikai ateina ir iš Lenkijos, o vietos miškingos, yra kur jiems slėptis.

Tariasi Algiukas su savo draugu kas daryti, kaip išeiti iš sunkios padėties ir nieko gera negali nutarti. Atrodo, kad padėtis labai bauginanti, nepataisoma. Nieko juodu negali sugalvoti, kas padėtų rasti išeiti. Algiukas ypačiai nusiminė. Jo akyse pasirodė ašaros. Tai pamatęs Antanukas, kuris buvo skautas ir žinojo, kad sunkioj padėtyj atsidūrus nereikia nuliūsti ir nusiminti, sako:

— Žinai ką, Algi, aš jau sugalvojau kaip gelbėtis. Pasimelskime į mano vardo globėją šventąjį Antaną, kuris, kaip mano tėvelis sako,

pagelbsti žmonėms nelaimėse. Ir aš pats aną vasarą patyriau jo pagelbos. Beganydamas karves pamečiau gražų peiliuką, kurį tik ką buvau gavęs dovanų. Jieškojau jo labai ilgai, bet niekaip negalėjau rasti. Tada pasimeldžiau į šv. Antaną ir lyg koks balsas man sako: pažiūrėk ten prie lazdynų krūmo. Nubėgau ir radau.

— Gerai, Antanai, galime pasimelsti, bet kas iš to bus, juk tas šventasis dviračio padangos tikrai nesutaisys.

— Mes visai ir neprašykim, kad tavo padangą sutaisytų. Prašykim, kad iš viso padėtų mums šioje valandoje.

— Po tris poterėlius, gerai?

— Gerai!

Ir suklaupė juodu ant akmenų krūvos. Pasimeldę pasijuto kažkaip drąsiau, lengviau. Jiems atrodė, kad pagelba jau ateina, tik nežinia kokia ir iš kur.

Paėję valandėlę plentu išgirdo, kad iš paskos atvažiuoja vežimas. Jame sėdėjo vienas žmogus, matomai apylinkės ūkininkas. Privažiavęs vaikus, sustabdė arklius ir klausia:

— Nagi į kur vykstate, vyrukai? Kodėl "nejojate" ant savo dviračių?

— Štai vieno rato padanga kiaura, negalime važiuoti, turime eiti pėsčia.

— O kur jūs nakvosite? Ar turite kokių pažįstamų apylinkėj?

— Mes vykstame į Merkinę ir nieko nepažįstame apylinkėj.

— Merkinės tai jau šiandien nepasieksite. Greitai einant dar reikia dviejų valandų, o su pagadintu dviračiu negalite greitai judėti. Jus sutems tenai tame miške ir aš jums nepatarčiau ten nakvoti. Žinote, miške vilkų pasitaiko. Aną dieną mano kaimyno avį vilkas pasigrobė ir nusivilko į mišką. Aš važiuoju į Liškiavą, tai nors jums nepakeliui, bet galėčiau nuvežti. Ten gausite pas kleboną nakvynę, nes jis visuomet mielai priima keleivius. Be to, ten yra ir dviračių taisymo mechanikas, kuris rytdieną sutaisys padangą.

Mūsų suvargusiems keleiviams tai buvo tikras išganymas. Kai įkėlė dviračius ir patys įlipę patogiai ant sausų šiaudų atsisėdo, Antanukas pakuždėjo savo draugui į ausį:

— Matai, Algi, ar aš nesakiau, kad reikia pasimelsti į šv. Antaną?

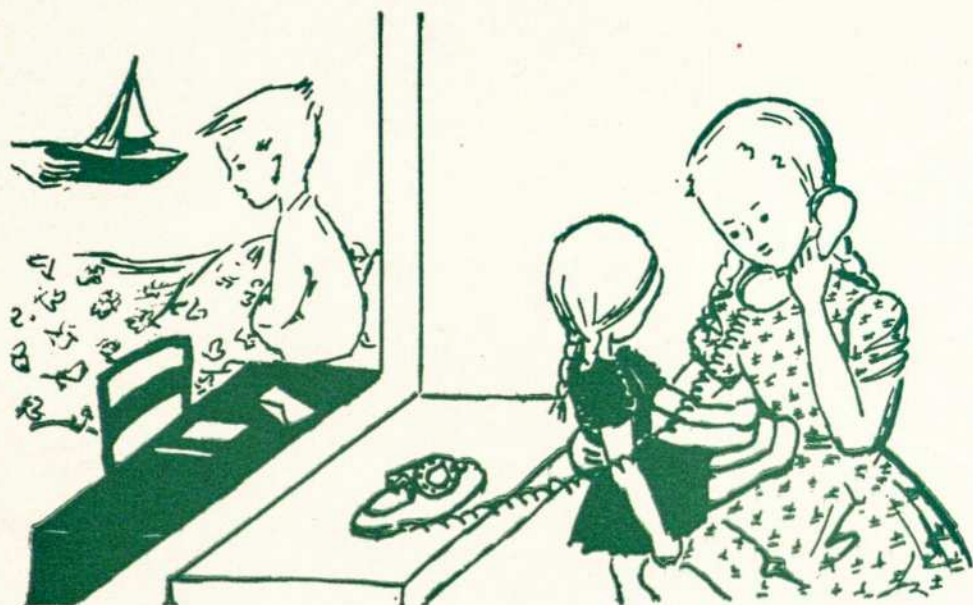
ALGIS IR ALYTĖ



Drasko, plėšo skubinau,
Aplink laksto kaspinau.
Kas viduj? — galvoja jis,
Svaido viską į šalis.



Algis kaspina atriš,
Popierėlius sulankstys,
O mamytė, jei norės,
Panaudot juos vėl galės.



Rodo žaislą jam mama:
— Padėkotum bent kada,
Štai ir plunksna, tik rašyk!
(Nuolat ragink jį, prašyk).

— Ačiū, teta, — sako ji,
— Man lėlytė taip graži!
Mūs Alytė visados
Ir už viską padėkos.



KALĖDOS

Stasė Slavinskienė

Štai, Kalėdos,
Pilna sniego,
Nei išbristi negaliu,
O Senelis atkeliauja
Užpustytu keleliu.

Krinta snaigės,
Girgžda rogės,
Vėjas kaukia ū, ū, ū,
Bet visiems geriems vaikučiams
Senis veža dovanų.

LINKSMIAU

Prisiuntė Pr. Alšėnas

Teta Elzbieta taisėsi iš sunkios ligos. Tikrai ją pykdė, kada lankytojai jai pasakodavo, kad ji blogai atrodanti.

Mažasis giminaitis stengiasi ją paguosti:

— Tu, teta, nesirūpink jais ir jų kalbomis. Aš manau, kad tu nė kiek neatrodai blogiau, negu iš tikrųjų atrodai...

— Žmogeli, kodėl tu elgetauji?

— Todėl, kad noriu valgyti.

— Tai eik dirbti.

— Negaliu, nes kai aš dirbu, tai dar labiau noriu valgyti...

Mama: — Kelkis! Paukščiai jau seniai pabudo.

Vytukas: — Jeigu man reikėtų miegoti šiaudiniame lizde, ant visokių šakalių, ir aš anksti kelčiaus...

Tėvas pareina iš darbo, bet keturių metų Gilutė nekreipia dėmesio. Motina pamoko:

— Žiūrėk, Gilute, tėvelis visą dieną sunkiai dirbo, kad parneštų namo pinigų, o tu nė nepabučiuoji.

Gilė prišoka, apsikabina, pabučiuoja ir sako:

— Geras tėvelis... O kur pinigai?...

Mokytojas: — Ar galėtum pasakyti man, Juozeli, kodėl jūrų vanduo yra sūrus?

Juozas: — Todėl, kad jame plauko daug silkių...

Motina: — Ką gi mamos brangus mažasis sūnelis mokinosi šiandien mokykloj?

Donaldas: — Ką jis mokinosi — tai ne tiek svarbu, bet kitus du tipelius — tai jis tikrai pamokino, kad nereikia jo daugiau vadinti "mažuoju brangiu mamos sūneliu"...

Motina klausia sūnelio, ką jis veikė visą popietį.

— Aš buvau laiškanešys ir mėčiau laiškus į kaimynų dėžutes.

— O kur tu gavai tuos laiškus?

— Paėmiau iš tavo staliuko visus tuos, kurie buvo perrišti geltona juoste.

— Na, Laimute, kiek tau duoti saldinių?

— Tlis.

— Ne tliš, bet tris. Kol tikrai neįstarsi, neduosiu. Na, kiek?

— Dvylika.

Vienas ūkininkas pasakoja kitam:

— Ach, gaila, labai gaila... Mano šuniukas pražuvo.

Kitas jam atsako:

— Paskelbk laikraštyje.

Pirmasis: — Nieko tai negelbės. Šuniukas nemoka skaityti...

— Kaip tai yra, kad tamsta toks menkutis ir liesas gali suvaldyti cirke laukinius žvėris?

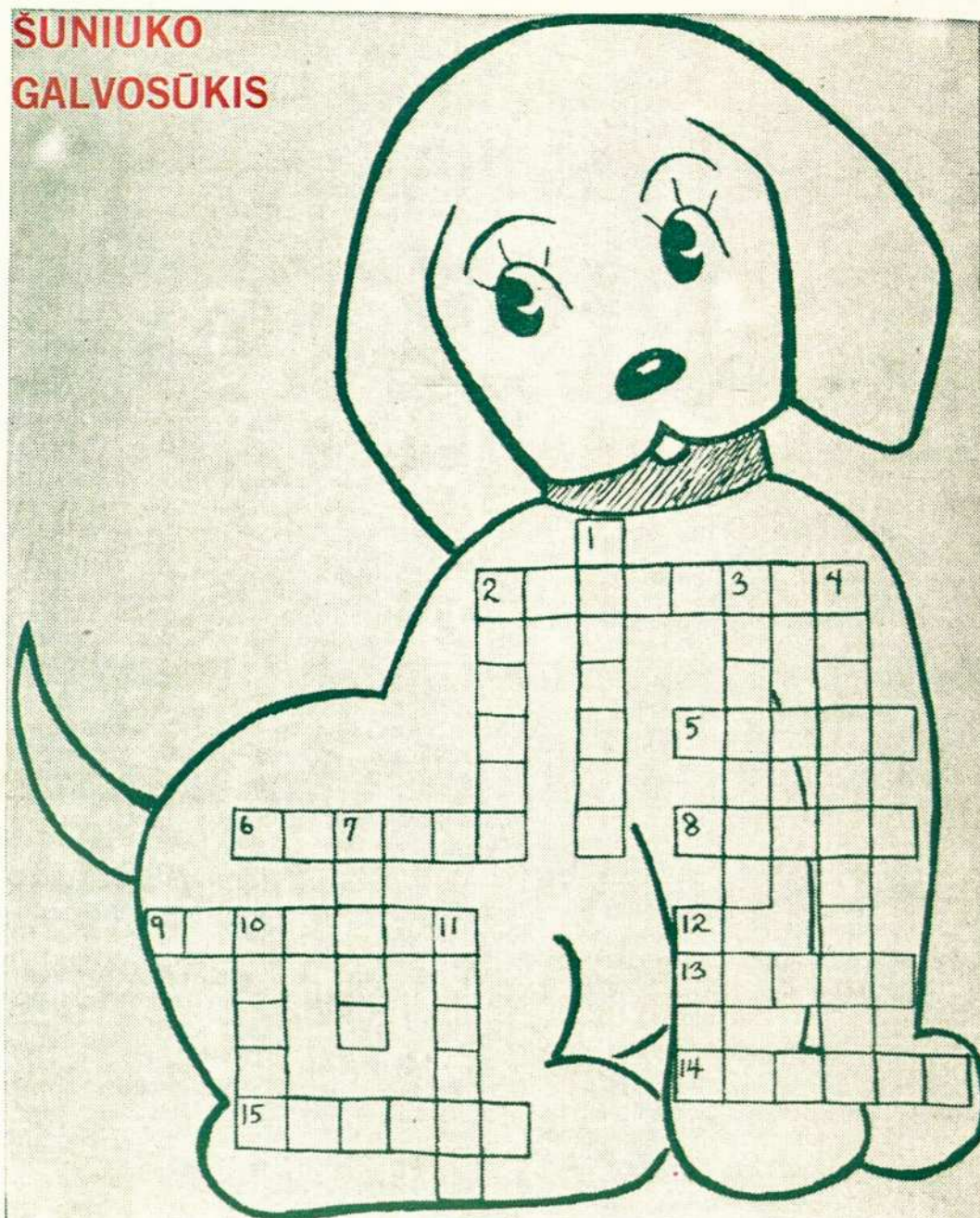
— Čia ir yra visa pasisekimo paslaptis. Liūtai laukia ligi aš nutuksiu...

— Gaila, — pasakė dantų gydytojas pacientui, — bet Tamstos šiandien negaliu priimti. Ir dabar man jau rūpi aštuoniolika skylių!

Ir pasiėmęs golfo maišą, dantis išdūmė iš savo kabineto.



ŠUNIUKO GALVOSŪKIS



Skersai:

2. Kas atvaizduojama šiame galvosūkyje?
5. Palengva, pamažu.
6. Jėzulinio lovytė.
8. Greitas šokis.
9. Kalėdų Senelis atneš dovanų tik... vaikams.
13. Šaltam darytis, virsti į ledą.
14. Visi žmonės... (eina senyn).
15. Miegancio žmogaus išgyvenimas.

Žemyn:

1. Sniego žvaigždutės.
 2. Priešingas žodžiui "šaltas".
 3. Kristaus Gimtadienis.
 4. Suvalkijos gyventojas.
 7. Koks šalčiausias metų laikas?
 10. Šliaužiantis žiemos vežimas.
 11. Senovinis ginklas nuo kirčių prisidengti.
 12. Vežimo dalis, ant kurios maunami ratai.
- (Atsakymai psl. 31)

1961 metų "Eglutės" turinys

Eilėraščiai

	nr.	psl.
<i>Alšėnas, Pr.</i> — Baravykas	8	23
<i>Banga, Ir.</i> — Jei...	4	6
<i>Buračaitė, E.</i> — Pavasaris	5	3
Paukštytis šiurpūnėlis	10	8
Šventos Velykos	4	15
<i>Imsrys, Pr.</i> — Ūsočius ir Sargiukas	5	21
Vilkas	8	6
<i>Jakštas, Stasys</i> — Genys	1	15
Kalėdų džiaugsmas	10	10
Mamytė mano miela	5	15
Vieversėlio daina	5	8
<i>Jonikas, V.</i> — Bitės ir lietuviai	2	12
Dailininkas	4	7
Gailestingoji Sesutė	3	4
<i>Juknevičienė, Elena</i> — Ankstį rytą	6	19
<i>Kašiubienė, Albina</i> — Gandras	8	13
Kalakutas	9	10
Sniego senis	3	7
Velykos	4	8
<i>Lipčiūtė, Danutė</i> — Medinukas	7	3
<i>Minelga, Jonas</i> — Darius ir Girėnas	6	13
Du ožiukai	3	15
Lopšinė	5	4
Marijai	8	21
Rudenėlis	8	3
Tir - lir - ly	7	9
Vasario šešiolikta	2	3
Velykos... Velykos	4	5
Žiema	1	7
<i>Narūnė, J.</i> — Jonės vardinės	6	6
Piemenėliai	10	5
<i>Nemunėlis, Vyta</i> — Mindaugo batai	2	13
<i>Olkinaitė, M.</i> — Mokykloje	7	14
<i>Radžius, Aleksandras</i> — Mėnulis	9	13
Motutės pagelbininkė	8	10
Naktis	6	9
<i>Ramunė</i> — Stovykla	6	5
<i>Slavinskaitė, Stasė</i> — Eglutė	2	7
Kalėdos	10	26
Spindulėlis	3	3
Sugrįš	8	12
<i>Šmaižienė, V.</i> — Prisnigo	1	3
Kalėdos	10	15
Rudenėliui	9	6
<i>Vindašienė, Birutė</i> — Žiemos džiaugsmas	2	24

Pasakos ir pasakojimai

	nr.	psl.
<i>B., Elena</i> — Aldutės Babytė	8	11
<i>Bajoraitė, Alė</i> — Padavimas apie Eržvilką	9	22
<i>Baronas, Aloyzas</i> — Vytuko dovana (Tėsinys)	5	5
	6	7
<i>Butkienė, N.</i> — Laikrodis ar šuniukas	10	18
<i>Buračaitė, E.</i> — Rūtelės žuvytės	1	11
<i>Dussauze, Alice</i> — Mažoji saulės sesuo (Tėsinys)	1	8
	2	14
<i>G-ė., El.</i> — Mano atsiminimai (Šunelis Apis)	7	10
	8	7
	9	7
	10	11
	4	8
	2	22
	3	18
<i>Giedrius, A.</i> — Genys girią kerta	6	14
<i>Inga, Linvydas</i> — Algirdo kalavijas	2	9
Gale lauko toli	4	12
Ginto rašinys	1	12
Karaliaus varpai	6	10
Valdovo diržas	3	12
Žygimanto lokys	5	12
<i>Jankus, Jurgis</i> — Rūkas	4	9
<i>Legenda</i> — Raudonkaklė	3	8
<i>Marijošiūtė, Elona</i> — Dangaus pagalba	3	4
<i>Mašiotas, Pr.</i> — Kiškis drąsuolis	1	18
<i>Narūnė, Janina</i> — Dvi sniegenos	1	5
<i>Pušelė</i> — Ji nepasakė	2	4
Motutės kapas prie žibutės	5	9
Mus išvežė	6	3
Vėlinės	9	4
<i>Saulaitytė, Marytė</i> — Pasaka	4	3
Petriuko dovana	10	4
<i>Stasaitė, Ingrida</i> — Kiškučių dovanos	4	22

Straipsniai ir straipsneliai

Dūmai — Aldona Prapuolenytė	7	8
Kai dar piligrimai gyveno — Birutė Vindašienė	9	18

	nr.	psl.
Kituose kraštuose —		
<i>Vytautas Narutis</i>	5	23
(Tęsinys)	8	25
Marijos ašaros — <i>Pušelė</i>	7	7
Mylimas brangus Saulužiuk		
(Laiškas)	9	11
Nuostabi Tobijo kelionė —		
<i>Lina Jūraitė</i>	8	4
Skautų stovykla "Baltija"	9	30
Šventojo Tėvo gimtadienis	9	3
Varlės gyvenimo istorija —		
<i>Aldona Prapuolėnė</i>	5	18
(Tęsinys)	6	22
Vėžliukas — <i>Bertha Newhoff</i>	2	18

Pasakojimai piešiniuose

Algis ir Alytė: 1 — 24; 2 — 29; 3 — 22;		
4 — 25; 5 — 22; 6 — 22; 7 — 27;		
8 — 27; 9 — 21; 10 — 25.		
Erelis ir lėktuvas (A. Giedrius)	3	16
Gerasis sniego senis	1	16
Iš kur griaustinis ateina?	6	16
Karalaitės ašaros	7	16
Katyčių arbatėlė	8	16
Kiškučio Velykos	4	16
Kūčių pasaka	10	16
Lapkritis	9	16
Partizano prisiminimai	2	16
Rasutė ir Samanų karalaitė	5	16

Dainos su gaidom

<i>Andulaitis, A.</i> (žodž.): Tėvynė	2	8
Aš išėjau į girelę (nežinomas		
autorius)	9	15
<i>Garliauskas, St.</i> (žodž.), <i>Dainavos</i>		
<i>Pelė</i> (muz.): Kalėdų Naktis	10	14
<i>Kuprevičius, V.</i> (muz.), <i>Vytė Ne-</i>		
<i>munėlis</i> (žodž.): Mamytė	5	26

Vaidinimai

<i>Juozukas, J.</i> — Paskutinis sapnas		
žemėje	7	19
(Tęsinys)	8	14

Žaidimai

Lapių lenktynės	6	30
Pasikartojanti raidė	3	23
Paslaptingas žodis	3	23

<i>Snaudalis</i>	6	30
<i>Žvejai</i>	6	30

Mūsų kūryba

<i>Arbaitė, Rasutė</i> — Piešinėlis	9	31
<i>Aistytė, Vakarė</i> — Laiškas mano		
Močiutei Lietuvoje	2	30
<i>Gylytė, Jurgutė</i> — Laiškas "Eglu-		
tei" (eil.)	9	31
<i>Jaraitė, Daina</i> — Mano Mamytei		
(eilėraštis)	6	31
<i>Kuprevičiūtė, Vaidilutė</i> — Mūsų		
sostinė — Vilnius	7	13
<i>Kurliandskaitė, Mortytė</i> — Apie		
Kęstutį ir Birutę	5	30
<i>M., Alicija</i> — Vasarėlė (eil.)	6	29
<i>Ruzgaitė, Astra</i> — O Lietuva		
brangi	7	15
<i>Šmigelskytė, Rita</i> — Katinukas ir		
peliukė	2	30
Mamytei (eil.)	5	30
Ruduo (eil.)	8	30
<i>Vaitkutė, Onilė</i> — Vasara (eil.)	5	30
<i>Venclovaitė, Birutė</i> — Tėvynė (eil.)	8	30
<i>Virbūnaitė, O. M.</i> — Atostogos		
1960 m.	7	13

Linksmiau

1 — 23; 2 — 27; 3 — 21; 4 — 19;	
5 — 23; 6 — 21; 7 — 15; 8 — 24;	
9 — 20; 10 — 27.	

Smulkioji tautosaka

Minklės: 9 — 9.	
Mįslės: 2 — 28; 3 — 26; 4 — 28; 5 —	
24; 7 — 26; 8 — 28; 10 — 10.	
Patarlės: 1 — 21 3 — 25.	
Priežodžiai: 2 — 31; 3 — 19; 4 — 24;	
8 — 25; 9 — 14.	

Pasidarykime patys

1 — 28; 3 — 24.

Ar žinai...

1 — 27; 2 — 28; 3 — 28; 4 — 28;	
8 — 26; 9 — 28.	